EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 08 25
COM(2020) 473 final

2020/0227 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Portugalijai pagal Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Tarybos reglamente (ES) 2020/672 (toliau – SURE reglamentas) nustatyta teisinė sistema, pagal kurią valstybėms narėms, kurios dėl COVID-19 protrūkio patiria didelį ekonomikos sukrėtimą arba kurioms toks sukrėtimas gresia, teikiama Sąjungos finansinė parama. Parama pagal SURE skirta pirmiausia sutrumpinto darbo laiko tvarkos ar panašioms priemonėms, kuriomis siekiama apsaugoti darbuotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis ir taip sumažinti nedarbo ir pajamų praradimo mastą, finansuoti, taip pat naudojama kaip papildoma priemonė tam tikroms su sveikata susijusioms priemonėms, visų pirma darbo vietoje, finansuoti.

2020 m. rugpjūčio 7 d. Portugalija paprašė Sąjungos finansinės paramos pagal SURE reglamentą. Pagal SURE reglamento 6 straipsnio 2 dalį Komisija pasikonsultavo su Portugalijos valdžios institucijomis, kad patikrintų, ar staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis bei su sveikata susijusiomis priemonėmis dėl COVID-19 pandemijos. Visų pirma tai susiję su:

(1) priemone, kuria remiamas darbo sutarčių išlaikymas laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus Portugalijos darbo kodekse numatytą įprastą darbo laiką. Šia priemone reikalavimus atitinkančioms įmonėms skiriama išmoka padengti 70 % darbuotojams mokamos kompensacijos, sudarančios du trečdalius jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių. Šiai dviejų trečdalių korekcijai taikoma apatinė riba, lygi nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, ir viršutinė riba, lygi trigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui. Reikalavimus atitinkančios įmonės turėjo sustabdyti savo verslo veiklą arba patirti didelių pajamų nuostolių;

(2) nauja ir supaprastinta speciali parama darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus įprastą darbo laiką. Ši priemonė panaši į 1 punkte nurodytą priemonę, tačiau joje nustatytos supaprastintos procedūros pagreitinti lėšų gavimą. Šia priemone reikalavimus atitinkančioms įmonėms skiriama išmoka padengti 70 % darbuotojams mokamos kompensacijos, sudarančios du trečdalius jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, ir atleidžiama nuo darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų. Šiai dviejų trečdalių korekcijai taikoma apatinė riba, lygi nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, ir viršutinė riba, lygi trigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui. Reikalavimus atitinkančios įmonės 30 dienų laikotarpiu iki paramos prašymo pateikimo turėjo būti sustabdžiusios savo verslo veiklą arba turėjo patirti bent 40 % pajamų nuostolių, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu arba dviejų mėnesių prieš tą laikotarpį mėnesio vidurkiu. Priemonės galiojimas kelis kartus buvo pratęstas, be kita ko, peržiūrint darbuotojams mokamos kompensacijos apskaičiavimą iki keturių penktadalių jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių ir palaipsniui atsisakant paramą gaunančių įmonių socialinio draudimo įmokų sumažinimo;

(3) tais atvejais, kai įmonės patiria krizę dėl COVID-19 protrūkio, naudojasi 1 arba 2 punkte nurodytomis priemonėmis ir vykdo nacionalinių valstybinių užimtumo ir mokymo tarnybų patvirtintą specialią profesinio mokymo programą, darbuotojai ir įmonės gali gauti mokymo išmoką pajamų pakeitimui ir susijusio mokymo, vykstančio darbo valandomis (užuot sutrumpinus darbo laiką), išlaidoms padengti;

(4) specialia parama įmonėms verslo veiklai atnaujinti. Siekiant palengvinti grįžimą į darbą ir prisidėti prie darbo vietų išsaugojimo, įmonės, kurių darbuotojai pasinaudojo 1 arba 2 punktuose nurodytomis priemonėmis, už atitinkamą darbuotoją gali gauti išmoką, lygią nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, mokamą viena išmoka, arba išmoką už tokį darbuotoją, lygią dvigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, mokamą etapais per šešis mėnesius. Kai parama teikiama etapais, įmonės taip pat gali pasinaudoti daliniu 50 % atleidimu nuo atitinkamų darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų už atitinkamus darbuotojus;

(5) pajamų stabilizavimo priedu 1 arba 2 punkte nurodytomis priemonėmis besinaudojantiems darbuotojams. Reikalavimus atitinkantys darbuotojai – darbuotojai, kurių darbo užmokestis neatskaičius mokesčių 2020 m. vasario mėn. dukart neviršijo nacionalinio minimaliojo darbo užmokesčio. Darbuotojai gauna išmoką, lygią 2020 m. vasario mėn. darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių ir darbo užmokesčio už laikotarpį, kuriuo darbuotojas naudojosi viena iš dviejų pirmiau minėtų paramos schemų, skirtumui; šios išmokos žemutinė riba yra 100 EUR, o viršutinė – 351 EUR;

(6) specialia parama savarankiškai dirbantiems asmenims, neoficialiai dirbantiems darbuotojams ir vadovaujantiems partneriams. Pagal priemonę skiriama mėnesinė išmoka, lygi fizinių asmenų registruotosioms pajamoms (viršutinė riba – 438,81 EUR, kai pajamos mažesnės nei 658,21 EUR) arba dviem trečdaliams fizinių asmenų registruotųjų pajamų (viršutinė riba – 438,81 EUR, kai pajamos didesnės nei 658,21 EUR). Nuo 2020 m. kovo 13 d. iki birželio 30 d. visai mėnesinės paramos sumai buvo taikoma pradinė 219,41 EUR apatinė riba. Reikalavimus atitinkantys asmenys – tai asmenys, kurie 30 dienų laikotarpiu iki paramos prašymo pateikimo buvo sustabdę savo verslo veiklą arba patyrė bent 40 % pajamų nuostolių, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu arba dviejų mėnesių prieš tą laikotarpį mėnesio vidurkiu;

(7) išmoka šeimai, mokama darbuotojams, negalintiems dirbti dėl to, kad turi prižiūrėti vaikus iki 12 metų arba padėti kitiems išlaikomiems asmenims. Pagal šią priemonę skiriama išmoka sudaro 50 % darbuotojams mokamos kompensacijos. Paprastai darbuotojams mokama kompensacija atitinka du trečdalius įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, taikant nacionalinio minimaliojo darbo užmokesčio dydžio apatinę ribą ir trigubą nacionalinį minimalųjį darbo užmokestį atitinkančią viršutinę ribą;

(8) specialia parama dėstytojų darbo sutartims išlaikyti nutraukus profesinį mokymą. Viešąją paramą sudaro dėstytojų darbo užmokestį padengianti išmoka, nepaisant to, kad profesinis mokymas nevyksta;

(9) keletas regioninių su užimtumu susijusių priemonių Azorų autonominiame regione. Konkrečiomis nacionalines schemas papildančiomis regioninėmis priemonėmis (taikomomis trumpalaikiam darbui, priemonėmis, kuriomis teikiama parama savarankiškai dirbantiems asmenims ir priemonėmis, kuriomis teikiama parama įmonėms verslo veiklai atnaujinti) siekiama išsaugoti darbo vietas Azorų salose COVID-19 protrūkio metu. Parama pagal šias priemones teikiama su sąlyga, kad bus išsaugotos darbo sutartys ir tęsiama verslo veikla;

(10) keletas regioninių su užimtumu susijusių priemonių Madeiros autonominiame regione. Konkrečiomis nacionalines schemas papildančiomis regioninėmis priemonėmis (taikomomis trumpalaikiam darbui, priemonėmis, kuriomis teikiama parama savarankiškai dirbantiems asmenims ir priemonėmis, kuriomis teikiama

parama įmonėms verslo veiklai atnaujinti) siekiama išsaugoti darbo vietas Azorų salose COVID-19 protrūkio metu. Parama pagal šias priemones teikiama su sąlyga, kad bus išsaugotos darbo sutartys ir tęsiama verslo veikla;

(11) išmoka darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie laikinai negali vykdyti profesinės veiklos dėl profilaktinės izoliacijos. Tokie darbuotojai turi teisę į išmoką, lygią jų baziniam darbo užmokesčiui;

(12) ligos išmoka užsikrėtus COVID-19. Palyginti su Portugalijos standartine ligos išmokų schema, ligos išmoka užsikrėtus COVID-19 skiriama netaikant laukimo laikotarpio. Valstybės paramą sudaro išmoka, lygi darbo užmokesčiui neatskaičius mokesčių;

(13) asmeninių apsaugos priemonių, skirtų naudoti darbo vietoje, visų pirma valstybinėse ligoninėse, šakinėse ministerijose, savivaldybėse ir Azorų bei Madeiros autonominiuose regionuose, pirkimu, kurios laikomos su sveikata susijusiomis priemonėmis;

(14) higienos mokyklose kampanija, kuria siekiama užtikrinti saugų dėstytojų, kitų darbuotojų ir mokinių grįžimą į darbą ar mokslą;

(15) stacionaro pacientų ir valstybinių ligoninių darbuotojų, taip pat slaugos namų ir vaikų priežiūros įstaigų darbuotojų užsikrėtimo COVID-19 tyrimu;

(16) specialia kompensacija su COVID-19 protrūkiu kovojantiems Nacionalinės sveikatos tarnybos darbuotojams. Ją sudaro vienkartinė priemoka už pasiektus rezultatus, lygi 50 % darbuotojo įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių.

Portugalija pateikė Komisijai atitinkamą informaciją.

Atsižvelgdama į turimus įrodymus, Komisija siūlo Tarybai priimti įgyvendinimo sprendimą suteikti Portugalijai finansinę paramą pagal SURE reglamentą pirmiau nurodytoms priemonėms remti.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas visiškai atitinka Tarybos reglamentą (ES) 2020/672, pagal kurį teikiamas pasiūlymas.

Šis pasiūlymas papildo kitą Sąjungos teisės priemonę, kuria teikiama parama valstybėms narėms ištikus nelaimei, – 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantį Europos Sąjungos solidarumo fondą (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 2012/2002). Kovo 30 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/461, kuriuo ta priemonė iš dalies keičiama siekiant išplėsti jos taikymo sritį į ją įtraukiant didelio masto ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas ir apibrėžti konkrečius tinkamus finansuoti veiksmus.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas yra dalis įvairių priemonių, parengtų reaguojant į dabartinę COVID-19 pandemiją, tokių kaip Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyva, ir papildo kitas priemones, kuriomis remiamas užimtumas, pavyzdžiui, Europos socialinį fondą ir Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) / „InvestEU“. Šis pasiūlymas, kuriuo suteikiama galimybė skolinti ir skolintis siekiant šiuo konkrečiu COVID-19 protrūkio atveju paremti valstybes nares, veiks kaip antroji gynybos linija: pagal jį bus finansuojamos sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašios priemonės, padedančios apsaugoti darbo vietas ir taip nuo nedarbo rizikos apsaugoti darbuotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šios priemonės teisinis pagrindas yra Tarybos reglamentas (ES) 2020/672.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į vienos iš valstybių narių prašymą ir parodo Europos solidarumą, valstybėms narėms, nukentėjusioms nuo COVID-19 protrūkio, teikiant Sąjungos finansinę paramą laikinų paskolų forma. Kaip antroji gynybos linija, tokia finansinė parama laikinai padeda vyriausybėms finansuoti padidėjusias viešąsias išlaidas, susijusias su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, siekiant padėti apsaugoti darbo vietas ir taip nuo nedarbo ir pajamų praradimo rizikos apsaugoti darbuotojus ir savarankiškai dirbančius asmenis.

Tokia parama padės nukentėjusiems gyventojams, taip pat padės sušvelninti tiesioginį socialinį ir ekonominį dabartinės COVID-19 krizės poveikį.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Juo neviršijama to, kas būtina priemonės tikslams pasiekti.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Kadangi pasiūlymą reikėjo parengti skubiai, kad Taryba spėtų laiku jį priimti, surengti konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo įmanoma.

- **Poveikio vertinimas**

Kadangi pasiūlymas yra skubus, poveikio vertinimas nebuvo atliktas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Komisija turėtų galėti sudaryti sutartis dėl skolinimosi finansų rinkose, kad perskolintų tokias lėšas finansinės paramos pagal priemonę SURE prašančiai valstybei narei.

Be valstybių narių teikiamų garantijų, sistemoje įtvirtintos kitos apsaugos priemonės, užtikrinančios jos finansinį patikimumą:

- griežtas ir konservatyvus požiūris į finansų valdymą;
- paskolų portfelio sudarymas apribojant koncentracijos riziką, metinę poziciją ir pernelyg didelę poziciją atskirų valstybių narių atžvilgiu, kartu užtikrinant, kad pakankamai išteklių būtų galima suteikti toms valstybėms narėms, kurioms jų labiausiai reikia, ir
- galimybės refinansuoti skolą.

2020/0227 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Portugalijai pagal Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 suteikiama laikina parama nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/672 dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protrūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo[1], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalija paprašė Sąjungos finansinės paramos, kad papildytų nacionalines pastangas mažinti COVID-19 protrūkio poveikį ir švelninti jo socialinius bei ekonominius padarinius darbuotojams;

(2) numatoma, kad COVID-19 protrūkis ir išskirtinės priemonės, kurias Portugalija įgyvendino siekdama suvaldyti protrūkį ir jo socialinį, ekonominį bei su sveikata susijusį poveikį, turės didžiulį poveikį viešiesiems finansams. Pagal Komisijos 2020 m. pavasario prognozę buvo numatyta, kad iki 2020 m. pabaigos Portugalijos valdžios sektoriaus deficitas ir skola sudarys atitinkamai 6,5 % ir 131,6 % bendrojo vidaus produkto (BVP). Remiantis Komisijos 2020 m. tarpine vasaros prognoze numatoma, kad 2020 m. Portugalijos BVP sumažės 9,8 %;

(3) COVID-19 protrūkis imobilizavo didelę Portugalijos darbo jėgos dalį. Dėl to Portugalijoje staiga smarkiai padidėjo viešosios išlaidos, susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarka ir panašiomis priemonėmis bei dėl COVID-19 protrūkio su sveikata susijusiomis priemonėmis, kaip nurodyta 4–17 konstatuojamosiose dalyse;

(4) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, vasario 12 d. Įstatymu Nr. 7/2009 nustatoma priemonė, kuria remiamas darbo sutarčių išlaikymas laikinai nutraukus darbą arba sutrumpinus Portugalijos darbo kodekse numatytą įprastą darbo laiką. Šia priemone reikalavimus atitinkančioms įmonėms skiriama išmoka padengti 70 % darbuotojams mokamos kompensacijos, sudarančios du trečdalius jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių. Šiai dviejų trečdalių korekcijai taikoma apatinė riba, lygi nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, ir viršutinė riba, lygi trigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui. Reikalavimus atitinkančios įmonės turėjo sustabdyti savo verslo veiklą arba patirti didelių pajamų nuostolių;

(5) Kovo 26 d. Įstatyminis dekretas Nr. 10-G/2020 ir birželio 19 d. Įstatyminis dekretas Nr. 27-B/2020, kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, buvo

[1] OL L 159, 2020 5 20, p. 1.

pagrindas imtis įvairių priemonių COVID-19 protrūkio poveikiui mažinti. Tai apima nauja ir supaprastintą specialią paramą darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus įprastą darbo laiką. Ši priemonė panaši į 4 konstatuojamojoje dalyje nurodytą priemonę, tačiau joje nustatytos supaprastintos procedūros pagreitinti lėšų gavimą. Šia priemone reikalavimus atitinkančioms įmonėms skiriama išmoka padengti 70 % darbuotojams mokamos kompensacijos, sudarančios du trečdalius jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, ir atleidžiama nuo darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų. Šiai dviejų trečdalių korekcijai taikoma apatinė riba, lygi nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, ir viršutinė riba, lygi trigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui. Reikalavimus atitinkančios įmonės 30 dienų laikotarpiu iki paramos prašymo pateikimo turėjo būti sustabdžiusios savo verslo veiklą arba turėjo patirti bent 40 % pajamų nuostolių, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu arba dviejų mėnesių prieš tą laikotarpį mėnesio vidurkiu. Priemonės galiojimas kelis kartus buvo pratęstas, be kita ko, peržiūrint darbuotojams mokamos kompensacijos apskaičiavimą iki keturių penktadalių jų įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių ir palaipsniui atsisakant paramą gaunančių įmonių socialinio draudimo įmokų sumažinimo. Kadangi atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų mokėjimo reiškia prarastas valstybės pajamas, taikant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2020/672 jos gali būti laikomos lygiavertėmis viešosioms išlaidoms;

(6) tais atvejais, kai įmonės patiria krizę dėl COVID-19 protrūkio, naudojasi 4 arba 5 konstatuojamosiose dalyse nurodytomis priemonėmis ir vykdo nacionalinių valstybinių užimtumo ir mokymo tarnybų patvirtintą specialią profesinio mokymo programą, darbuotojai ir įmonės gali gauti mokymo išmoką pajamų pakeitimui ir susijusio mokymo, vykstančio darbo valandomis (užuot sutrumpinus darbo laiką), išlaidoms padengti;

(7) be to, valdžios institucijos pradėjo teikti specialią paramą įmonėms, kad jos galėtų atnaujinti verslo veiklą. Siekiant palengvinti grįžimą į darbą ir prisidėti prie darbo vietų išsaugojimo, įmonės, kurių darbuotojai pasinaudojo 4 arba 5 punktuose nurodytomis priemonėmis, už atitinkamą darbuotoją gali gauti išmoką, lygią nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, mokamą viena išmoka, arba išmoką už tokį darbuotoją, lygią dvigubam nacionaliniam minimaliajam darbo užmokesčiui, mokamą etapais per šešis mėnesius. Kai parama teikiama etapais, įmonės taip pat gali pasinaudoti daliniu 50 % atleidimu nuo atitinkamų darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų už atitinkamus darbuotojus;

(8) Galiausiai birželio 19 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 27-B/2020 valdžios institucijos nustatė pajamų stabilizavimo priedą darbuotojams, kurie naudojasi 4 arba 5 konstatuojamosiose dalyse nurodytomis priemonėmis. Reikalavimus atitinkantys darbuotojai – darbuotojai, kurių darbo užmokestis neatskaičius mokesčių 2020 m. vasario mėn. dukart neviršijo nacionalinio minimaliojo darbo užmokesčio. Darbuotojai gauna išmoką, lygią 2020 m. vasario mėn. darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių ir darbo užmokesčio už laikotarpį, kuriuo darbuotojas naudojosi viena iš dviejų pirmiau minėtų paramos schemų, skirtumui; šios išmokos žemutinė riba yra 100 EUR, o viršutinė – 351 EUR;

(9) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, kovo 13 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 10-A/2020 ir kovo 31 d. Įstatymu Nr. 2/2020[2] nustatoma speciali parama savarankiškai dirbantiems asmenims, neoficialiai dirbantiems darbuotojams ir

[2] Su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymu Nr. 27-A/2020.

vadovaujantiems partneriams. Pagal priemonę skiriama mėnesinė išmoka, lygi fizinių asmenų registruotosioms pajamoms (viršutinė riba – 438,81 EUR, kai pajamos mažesnės nei 658,21 EUR) arba dviem trečdaliams fizinių asmenų registruotųjų pajamų (viršutinė riba – 438,81 EUR, kai pajamos didesnės nei 658,21 EUR). Nuo 2020 m. kovo 13 d. iki birželio 30 d. visai mėnesinės paramos sumai buvo taikoma pradinė 219,41 EUR apatinė riba. Reikalavimus atitinkantys asmenys – tai asmenys, kurie 30 dienų laikotarpiu iki paramos prašymo pateikimo buvo sustabdę savo verslo veiklą arba patyrė bent 40 % pajamų nuostolių, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu arba dviejų mėnesių prieš tą laikotarpį mėnesio vidurkiu;

(10) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, kovo 13 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 10-A/2020 nustatoma išmoka šeimai, mokama darbuotojams, negalintiems dirbti dėl to, kad turi prižiūrėti vaikus iki 12 metų arba padėti kitiems išlaikomiems asmenims. Pagal šią priemonę skiriama išmoka sudaro 50 % darbuotojams mokamos kompensacijos. Paprastai darbuotojams mokama kompensacija atitinka du trečdalius įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, taikant nacionalinio minimaliojo darbo užmokesčio dydžio apatinę ribą ir trigubą nacionalinį minimalųjį darbo užmokestį atitinkančią viršutinę ribą; Ši priemonė gali būti laikoma panašia į Reglamente (ES) 2020/672 nurodytas sutrumpinto darbo laiko tvarkos priemones, nes ja remiamos samdomų darbuotojų pajamos, o tai padės padengti vaikų priežiūros uždarius mokyklas išlaidas ir atitinkamai sudarys sąlygas tėvams tęsti darbą, todėl nekils pavojus darbo santykiams;

(11) kaip nurodyta Portugalijos 2020 m. rugpjūčio 11 d. prašyme, kovo 17 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 3485-C/2020, balandžio 10 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 4395/2020 ir gegužės 28 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 5897-B/2020 nustatoma speciali parama dėstytojų darbo sutartims išlaikyti nutraukus profesinį mokymą. Viešąją paramą sudaro dėstytojų darbo užmokestį padengianti išmoka, nepaisant to, kad profesinis mokymas nevyksta;

(12) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, balandžio 8 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 97/2020, balandžio 28 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 120/2020, gegužės 5 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 128/2020, gegužės 5 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 129/2020, liepos 15 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 195/2020, liepos 15 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 196/2020 ir liepos 17 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 200/2020 nustatoma keletas regioninių su užimtumu susijusių priemonių Azorų autonominiame regione. Konkrečiomis nacionalines schemas papildančiomis regioninėmis priemonėmis (taikomomis trumpalaikiam darbui, priemonėmis, kuriomis teikiama parama savarankiškai dirbantiems asmenims ir priemonėmis, kuriomis teikiama parama įmonėms verslo veiklai atnaujinti) siekiama išsaugoti darbo vietas Azorų salose COVID-19 protrūkio metu. Parama pagal šias priemones teikiama su sąlyga, kad bus išsaugotos darbo sutartys ir tęsiama verslo veikla;

(13) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, kovo 13 d. Madeiros regioninės valdžios nutarimu Nr. 101/2020 ir balandžio 22 d. Madeiros regioninės vyriausybės viceprezidento ir Socialinės įtraukties ir pilietybės regioninio sekretoriato potvarkiu Nr. 133-B/2020 nustatoma keletas regioninių su užimtumu susijusių priemonių Madeiros autonominiame regione. Konkrečiomis nacionalines schemas papildančiomis regioninėmis priemonėmis (taikomomis trumpalaikiam darbui, priemonėmis, kuriomis teikiama parama savarankiškai dirbantiems asmenims ir priemonėmis, kuriomis teikiama parama įmonėms verslo veiklai atnaujinti) siekiama

išsaugoti darbo vietas Azorų salose COVID-19 protrūkio metu. Parama pagal šias priemones teikiama su sąlyga, kad bus išsaugotos darbo sutartys ir tęsiama verslo veikla;

(14) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, kovo 13 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 10-A/2020 ir kovo 31 d. Įstatymu Nr. 2/2020[3] numatoma išmoka darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, laikinai negalintiems vykdyti profesinės veiklos dėl profilaktinės izoliacijos. Tokie darbuotojai turi teisę į išmoką, lygią jų baziniam darbo užmokesčiui. Teisiniu pagrindu taip pat numatoma ligos pašalpa užsikrėtus COVID-19. Palyginti su Portugalijos standartine ligos išmokų schema, ligos išmoka užsikrėtus COVID-19 skiriama netaikant laukimo laikotarpio. Valstybės paramą sudaro išmoka, lygi darbo užmokesčiui neatskaičius mokesčių;

(15) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, kovo 13 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 10-A priimama su sveikata susijusi priemonė, kuria sudaromos sąlygos pirkti asmenines apsaugos priemones, skirtas naudoti darbo vietoje, visų pirma valstybinėse ligoninėse, šakinėse ministerijose, savivaldybėse ir Azorų bei Madeiros autonominiuose regionuose. Be to, teisiniu pagrindu pradedama higienos mokyklose kampanija, kuria siekiama užtikrinti saugų dėstytojų, kitų darbuotojų ir mokinių grįžimą į darbą ar mokslą;

(16) valdžios institucijos nustatė stacionaro pacientų ir valstybinių ligoninių darbuotojų, taip pat slaugos namų ir vaikų priežiūros įstaigų darbuotojų užsikrėtimo COVID-19 tyrimą. Ši suma finansuojama iš bendrojo biudžeto, todėl jai konkretus teisinis pagrindas netaikomas;

(17) kaip nurodyta 2020 m. rugpjūčio 11 d. Portugalijos prašyme, liepos 24 d. Įstatymu Nr. 27-A/2020 nustatoma speciali kompensacija Nacionalinės sveikatos tarnybos darbuotojams, kovojantiems su COVID-19 protrūkiu. Ją sudaro vienkartinė priemoka už pasiektus rezultatus, lygi 50 % darbuotojo įprasto darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių.

(18) Portugalija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas finansinės paramos prašymo sąlygas. Portugalija pateikė Komisijai tinkamų įrodymų, kad faktinės ir numatytos viešosios išlaidos nuo 2020 m. vasario 1 d. padidėjo 5 934 462 488 EUR dėl nacionalinių priemonių, kurių imtasi siekiant sumažinti socialinį ir ekonominį COVID-19 protrūkio poveikį. Tiesiogiai su minėtomis priemonėmis, t. y. sutrumpinto darbo laiko tvarkos ar panašiomis priemonėmis, susijęs padidėjimas yra staigus ir smarkus padidėjimas, nes jis susijęs su naujomis priemonėmis ir padidėjusiu esamų priemonių, taikomų didelei Portugalijos įmonių ir darbo jėgos daliai, poreikiu;

(19) Komisija pagal Reglamento (ES) 2020/672 6 straipsnį pasikonsultavo su Portugalija ir patikrino, ar staiga smarkiai padidėjo faktinės ir numatytos viešosios išlaidos, tiesiogiai susijusios su sutrumpinto darbo laiko tvarkos ir panašiomis priemonėmis, taip pat atitinkamomis dėl COVID-19 protrūkio taikomomis su sveikata susijusiomis priemonėmis, nurodytomis 2020 m. rugpjūčio 11 d. prašyme;

(20) todėl finansinė parama turėtų būti suteikta siekiant padėti Portugalijai mažinti didelio ekonomikos sukrėtimo, kurį sukėlė COVID-19 protrūkis, socialinį ir ekonominį poveikį;

[3] Su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymu Nr. 27-A/2020.

(21) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vidaus rinkos veikimo iškraipymo, ypač pagal SESV 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal SESV 108 straipsnį;

(22) Portugalija turėtų reguliariai informuoti Komisiją apie planuojamų viešųjų išlaidų įvykdymą, kad Komisija galėtų įvertinti, kokiu mastu Portugalija įvykdė tas išlaidas;

(23) sprendimas suteikti finansinę paramą priimtas atsižvelgiant į esamus ir numatomus Portugalijos poreikius, taip pat į kitų valstybių narių pagal Reglamentą (ES) 2020/672 jau pateiktus ar numatomus pateikti finansinės paramos prašymus, taikant vienodo požiūrio, solidarumo, proporcingumo ir skaidrumo principus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Portugalija atitinka Reglamento (ES) 2020/672 3 straipsnyje nustatytas sąlygas.

2 straipsnis

1. Sąjunga suteikia Portugalijai paskolą, kuri neviršija 5 934 462 488 EUR. Ilgiausias vidutinis paskolos grąžinimo terminas – 15 metų.

2. Šiuo sprendimu suteiktos finansinės paramos prieinamumo laikotarpis yra 18 mėnesių nuo pirmos dienos po šio sprendimo įsigaliojimo.

3. Komisija Sąjungos finansinę paramą Portugalijai teikia ne daugiau kaip aštuoniomis dalimis. Bet kuri dalis gali būti išmokama viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Pirmos dalies dalinių išmokų grąžinimo terminai gali būti ilgesni negu 1 dalyje nurodytas ilgiausias vidutinis grąžinimo terminas. Tokiais atvejais kitų dalinių išmokų grąžinimo terminai nustatomi taip, kad išmokėjus visas dalis būtų laikomasi 1 dalyje nurodyto ilgiausio vidutinio grąžinimo termino.

4. Pirma dalis išmokama įsigaliojus Reglamento (ES) 2020/672 8 straipsnio 2 dalyje numatytam paskolos susitarimui.

5. Portugalija apmoka Reglamento (ES) 2020/672 4 straipsnyje nurodyto Sąjungos finansavimo išlaidas, susijusias su kiekviena dalimi, ir visus su finansavimu susijusius Sąjungos mokesčius ir išlaidas.

6. Dėl dalių dydžio ir išmokėjimo, kaip ir dėl dalinių išmokų dydžio, sprendžia Komisija.

3 straipsnis

Portugalija gali finansuoti šias priemones:

(a) vasario 12 d. Įstatymo Nr. 7/2009 298–308 straipsniuose numatytą paramos schemą darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus įprastą darbo laiką;

(b) kovo 26 d. Įstatyminiame dekrete Nr. 10-G/2020 ir birželio 19 d. Įstatyminio dekreto Nr. 27-B/2020 2 straipsnyje numatytą naują ir supaprastintą specialią paramos schemą darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus įprastą darbo laiką;

(c) kovo 26 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-G/2020 7–9 straipsniuose numatytas specialias profesinio mokymo programas, skirtas darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukiant darbą arba sutrumpinus įprastą darbo laiką;

(d) birželio 19 d. Įstatyminio dekreto Nr. 27-B/2020 4 straipsnio 1–7 ir 10–12 dalyse ir 5 straipsnyje numatytą naują specialią paramos įmonėms schemą, kad įmonės galėtų atnaujinti verslo veiklą;

(e) birželio 19 d. Įstatyminio dekreto Nr. 27-B/2020 3 straipsnyje numatytą naują pajamų stabilizavimo priedą darbuotojams, kuriems taikoma arba pirmiau minėta parama darbo sutartims išlaikyti laikinai nutraukus darbą arba sutrumpinus Portugalijos darbo kodekse numatytą įprastą darbo laiką, arba naują ir supaprastintą paramą, nustatytą reaguojant į COVID-19 pandemiją;

(f) liepos 30 d. Įstatyminiame dekrete Nr. 46-A/2020 numatytą naują ir laipsnišką specialią paramą darbo sutartims išlaikyti laikinai sutrumpinus įprastą darbo laiką;

(g) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A/2020 26–28 straipsniuose ir kovo 31 d. Įstatymo Nr. 2/2020 su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymo Nr. 27-A/2020 3 straipsniu, 325-G straipsnyje numatytą naują specialią paramos savarankiškai dirbantiems asmenims, neoficialiai dirbantiems darbuotojams ir vadovaujantiems partneriams schemą;

(h) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A/2020 23 straipsnyje numatytą išmoką šeimai, mokamą darbuotojams, negalintiems dirbti dėl to, kad turi prižiūrėti vaikus iki 12 metų arba padėti kitiems išlaikomiems asmenims;

(i) kovo 17 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 3485-C/2020, balandžio 10 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 4395/2020 ir gegužės 28 d. Vyriausybės įsakymu Nr. 5897-B/2020 numatytą specialią paramą dėstytojų darbo sutartims išlaikyti nutraukus profesinį mokymą;

(j) balandžio 8 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 97/2020, balandžio 28 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 120/2020, gegužės 5 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 128/2020, gegužės 5 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 129/2020, liepos 15 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 195/2020, liepos 15 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 196/2020 ir liepos 17 d. Azorų regioninės valdžios tarybos nutarimu Nr. 200/2020 numatytas regionines su užimtumu susijusias priemones Azorų autonominiame regione;

(k) kovo 13 d. Madeiros regioninės valdžios nutarimu Nr. 101/2020 ir balandžio 22 d. Madeiros regioninės valdžios viceprezidento ir Socialinės įtraukties ir pilietybės regioninio sekretoriato potvarkiu Nr. 133-B/2020 numatytas regionines su užimtumu susijusias priemones Madeiros autonominiame regione;

(l) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A/2020 19 straipsnyje ir kovo 31 d. Įstatymo Nr. 2/2020 su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymo Nr. 27-A/2020 3 straipsniu, 325-G straipsnyje numatytą išmoką darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, susijusią su profilaktine izoliacija;

(m) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A/2020 20 straipsnyje ir kovo 31 d. Įstatymo Nr. 2/2020 su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymo Nr. 27-A/2020 3 straipsniu, 325-F straipsnyje numatytą ligos išmoką užsikrėtus COVID-19;

(n) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A 3 straipsnyje numatytą asmeninių apsaugos priemonių, skirtų naudoti darbo vietoje, visų pirma valstybinėse ligoninėse, šakinėse

ministerijose, savivaldybėse ir Azorų bei Madeiros autonominiuose regionuose, pirkimą;

(o) kovo 13 d. Įstatyminio dekreto Nr. 10-A/2020 9 straipsnyje numatytą higienos mokyklose kampaniją;

(p) stacionaro pacientų ir valstybinių ligoninių darbuotojų, taip pat slaugos namų ir vaikų priežiūros įstaigų darbuotojų užsikrėtimo COVID-19 tyrimą;

(q) kovo 31 d. Įstatymo Nr. 2/2020 su pakeitimais, padarytais liepos 24 d. Įstatymo Nr. 27-A/2020 3 straipsniu, 42-A straipsnyje numatytą specialią kompensaciją Nacionalinės sveikatos tarnybos darbuotojams, kovojantiems su COVID-19 protrūkiu.

4 straipsnis

Portugalija iki [*DATA: šeši mėnesiai po šio sprendimo paskelbimo*], o po to – kas šešis mėnesius informuoja Komisiją apie numatytų viešųjų išlaidų įvykdymą, kol tos numatytos viešosios išlaidos bus visiškai įvykdytos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas